

Hitra kommune

Planstrategi 2016-2019

Planarbeid i kommunestyreperioden

Vedtatt i Hitra kommunestyre i sak 119/16 den 01.11.2016

Innhold

1	Innledning	s 3
1.1	<i>Formålet med kommunal planstrategi</i>	s 3
2	Kommunens plansystem	s 3
2.1	<i>Planstatus og planevaluering</i>	s 5
3	Nasjonale forventninger og regionale utfordringer	s 6
3.1	<i>Nasjonale forventninger</i>	s 6
3.2	<i>Regionale føringer og planer</i>	s 7
3.3	<i>Nabokommuner og sektormyndigheter</i>	s 8
4	Fakta, utfordringer og muligheter for Hitra kommune	s 12
4.1	<i>Befolkning, bosetting og kommunikasjon</i>	s 12
4.2	<i>Klima, miljø og samfunnssikkerhet</i>	s 15
4.3	<i>Levekår, kultur og folkehelse</i>	s 16
4.4	<i>Arbeidsliv og næringsliv</i>	s 17
4.5	<i>Areal og natur</i>	s 18
4.6	<i>Kommuneorganisasjon</i>	s 19
5	Prioriterte planoppgaver i kommunestyreperioden	s 19

1 Innledning

1.1 Formålet med kommunal planstrategi

Planstrategien er ikke en plantype, men et felles arbeidsredskap for prioritering.

Hensikten med planstrategien er å redegjøre for viktige utviklingstrekk og utfordringer, vurdere langsiktige utviklingsmuligheter og ta stilling til hvilke spørsmål som skal tas opp gjennom den videre kommunale planleggingen.

Planstrategien er således et verktøy for politisk og administrativ prioritering av planoppgaver i tråd med ønsket utviklingsretning.

I planstrategien skal kommunen også ta hensyn til regional og nasjonal politikk. Retningslinjer og forventninger til kommunal planlegging fra overordnede myndigheter er derfor også lagt til grunn for arbeidet.

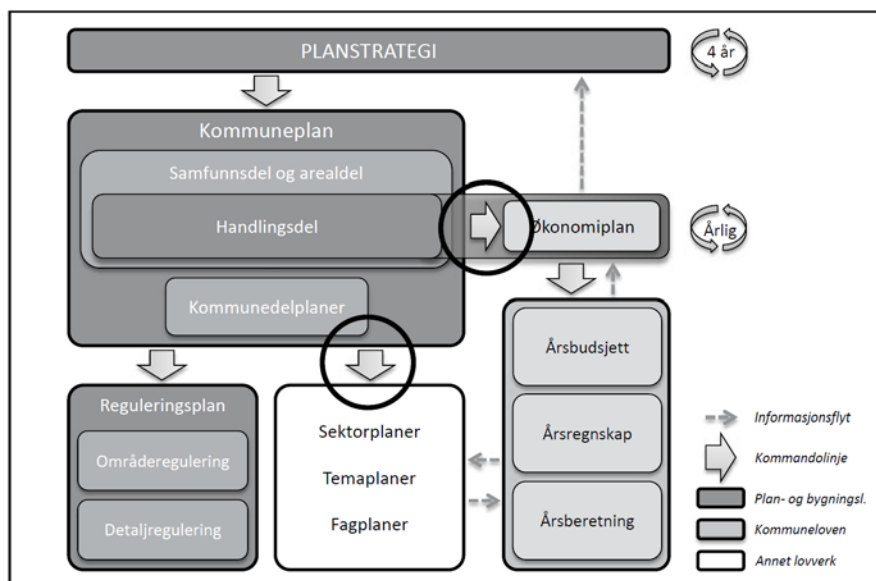
Kommunens planer er satt inn i en matrise slik at alle kommunens planer sees i sammenheng.

Dokumentet er arbeidet frem av strategisk ledergruppe (SLG) og kommunens planleggere med Formannskapet som styringsgruppe.

2 Kommunens plansystem

Kommunene har en lang rekke planer for sine arealer og virksomhetsområder. Planene utarbeides både etter plan- og bygningsloven og etter annet lovverk. Felles for dem alle, er at de er til for å sette politikk i system, og til syvende og sist ut i praksis. Det være seg arealpolitikk, skolepolitikk, helsepolitikk eller økonomisk politikk.

Figur 1 gir en oversikt over de vanligste kommunale planene. figuren viser et gjennomgående plansystem, fra overordnede strategier og mål til detaljplaner og ressursbruk. Pilene viser hvordan planene styrer og påvirker hverandre. Gråtonene viser hvilke lovverk som styrer de ulike delene av planleggingen.

Figur 1 Stilisert og hierarkisk fremstilling av det kommunale plansystemet. Sirklene viser de kritiske punktene i systemet. I tillegg er informasjonsflyt og evaluering kritiske faktorer

Planstrategien er et verktøy der kommunestyret gjør langsiktige, strategiske valg for samfunnsutviklingen, herunder sektorenes virksomhet, arealbruk og miljøutfordringer. På bakgrunn av dette vurderes hva som skal utarbeides av planer i valgperioden. Planstrategien er således et verktøy for politisk prioritering av planoppgaver, og skal vedtas i hver valgperiode (fire år), innen ett år etter at kommunestyret har trådt sammen.

Kommuneplanen består av en arealdel og en samfunnsdel. Kommuneplanen kan etter behov detaljeres i form av kommunedelplaner. Kommuneplanens samfunnsdel, arealdel og eventuelle kommunedelplaner revideres i samsvar med vedtatt planstrategi.

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede plan, der det tas stilling til langsiktige utfordringer og vedtas mål og strategier. Planen omfatter både kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Samfunnsdelen skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen.

Kommuneplanens arealdel er en arealplan for hele kommunen. Målene og strategiene fra samfunnsdelen legges til grunn for arealdelen. I arealdelen planlegges både bruk og vern av arealer. Arealdelen skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og gi bestemmelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk.

Kommuneplanens arealdel omfatter plankart, bestemmelser og planbeskrivelse.

Kommuneplanens handlingsdel er en plan for gjennomføringen av kommuneplanens samfunnsdel, kommunedelplaner og eventuelt andre planer. Handlingsdelen skal vise hva kommunen vil prioritere de fire neste budsjettårene for å nå kommuneplanens mål. Handlingsdelen er et styringsinstrument for kommunens løpende virksomhet gjennom konkrete tiltak for etatene. Tiltakene i handlingsdelen følges opp gjennom midler i økonomiplanen. Økonomiplanen etter kommuneloven kan inngå i handlingsdelen. Årsregnskap og årsberetning danner grunnlag for årlig revisjon av handlingsdelen. Kommunedelplaner kan utarbeides for enten areal eller temaer/virksomhetsområder. Kommunedelplanene skal følge opp utvalgte mål i kommuneplanens samfunnsdel, eller konkretisere arealbruken i et avgrenset geografisk område. Kommunedelplaner har samme juridiske status som kommuneplanen.

Reguleringsplan er en arealplan for et avgrenset område. Planen består av et arealplankart med tilhørende bestemmelser som angir bruk, vern og utforming av arealer og fysiske omgivelser. reguleringsplan kan utformes som enten områderegulering eller detaljregulering, og kan utarbeides både av kommunen og av private. Hvor det skal utarbeides reguleringsplan, går normalt fram av kommuneplanens arealdel. for kommunale reguleringsplaner, angir planstrategien når slike skal utarbeides.

Områderegulering er en kommunal reguleringsplan som brukes for å gi områdeavklaringer av arealbruken. Dette er nyttig når det er behov for å fastsette overordnede strukturer i områder som bygges ut gjennom små, private detaljreguleringer.

Detaljregulering er en detaljert reguleringsplan for et begrenset område, og er ofte knyttet til konkrete utbyggingsprosjekter. Utarbeides som oftest av private aktører.

Sektor-, tema- og fagplaner er planer som har som fellestrekk at de utarbeides etter annet lovverk enn plan- og bygningsloven. Dette kan være planer som er pålagt ved lov eller forskrift, planer som er viktige i planleggingen av de enkelte virksomhetsområder eller planer som omhandler sektorovergripende temaer. Til disse hører også planer som, når det er ønskelig, kan utarbeides som kommunedelplaner. Sektor-, tema- og fagplaner er ofte viktige i oppfølgingen av kommuneplanens samfunnsdel, med konkretisering av mål og oppfølging med tiltak. Det opereres ikke med klart definerte skiller mellom sektor-, tema- og fagplaner, da dette gjerne varierer med de ulike sektorenes sedvane. Eksempler på slike planer er helse-beredskapsplan (pålagt), miljøplan (sektorovergripende

temaplan), plan for psykisk helse (fagplan) og hovedplan vannmiljø og avløp (langsigtig plan for virksomhetsområde).

Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettår, og revideres årlig. Økonomiplanen kan inngå i handlingsdelen av kommuneplanen etter plan- og bygningsloven.

Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret. Årsbudsjettet følger opp økonomiplanen og konkretiserer denne, og skal omfatte hele kommunens virksomhet. Årsbudsjettet er inndelt i en driftsdel og en investerings-del. Budsjettet revideres årlig, og budsjettet for det kommende kalenderår skal vedtas innen årets utgang.

Årsregnskapet skal omfatte alle økonomiske midler som er disponert gjennom året, og anvendelsen av midlene. Regnskap utarbeides for hvert kalenderår.

Årsberetningen legges fram samtidig med årsregnskapet, og er rådmannens redegjørelse for kommunens virksomhet det siste året. Årsberetningen skal rapportere på prioriterte mål og tiltak som er satt i handlingsdelen. Den skal gi opplysninger som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten. Det skal også redegjøres for andre forhold av vesentlig betydning, blant annet etisk standard og likestilling. Årsberetning utarbeides for hvert kalenderår.

Det er ulike lover som hjemler ulike planer. En del planer er kommunen pålagt å ha. De mest sentrale er økonomiplanen som er hjemlet i Kommune-lovens § 44, og planstrategi og kommuneplan med handlingsdel som er hjemlet i plan- og bygningslovens §§ 10-1 og 11-1.

I tillegg hjemler ulike sektorlover planer samtidig som det er et selvstendig planbehov i de ulike virksomhetene.

Den mest sentrale planen er kommuneplanen. Her pekes retningen på forvaltningen ut gjennom mål og strategier. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver. Kommuneplanen skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Det skal utarbeides kommunedelplaner for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder. Kommunedelplanene skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig.

2.1 Plansystem og planevaluering

Det er et overordnet mål å få systematisert planstrukturen til kommunen slik at man får både et mer helhetlig og et mer oversiktlig plansystem.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel¹ er den tekstlige delen av kommuneplanen som trekker opp mål og strategier. Planen følges opp/ konkretiseres ytterligere gjennom kommunedelplaner, fag- og sektorplaner. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i sak 51/14 den 19. juni 2014. Planen regnes dermed som ny.

Sentrale utfordringer og erfaringer knyttet til eksisterende plan:

- Planen har fremdeles aktualitet og fleksibilitet til å fungere i forhold til planens tidshorisont, - 12 år. Men det anbefales at man påbegynner rullering av planen mot slutten av planperioden.

¹ <http://hitra.kommune.no/politikk-og-samfunn/kommuneplan/samfunnsplan/>

- De er av betydning at man får inkludert de overordnede målene i planen ned i økonomiplanen og temaplaner.

Kommuneplanens arealdel

Arbeidet med siste rullering av kommuneplanens arealdel er inne i sluttfasen og forventes ferdigbehandlet i 2016. Planen skal trekke opp hovedtrekkene i arealbruken frem mot 2028. Kommuneplanens arealdel i sin helhet kan sees her: <http://tema.webatlas.no/hitra/Planinnsyn> Arealplanen vil derfor ikke behøve å være gjenstand for ny rullering i inneværende kommunestyreperiode.

Sektor- og temaplaner, kommunedelplaner

Det gis en statusoversikt over planer og utredninger som er utarbeidet i kommunen og hvor det er behov for nye i figur 10.

Reguleringsplaner

Det er to typer reguleringsplaner; områdereguleringer og detaljreguleringer.

Områderegulering er en planform som kommunene selv har ansvaret for å utarbeide, eller dekke kostnadene dersom deler av arbeidet overlates til private.

Detaljreguleringer kan i helhet utarbeides av private, mens kommunen vedtar detaljreguleringen.

Kommunen har de siste to årene behandlet flere private reguleringsplaner og en rekke endringer av reguleringsplaner. Kommunen utarbeider bare unntaksvis reguleringsplaner selv, f.eks. plan for Jøstenøya og plan for Litjlslokheia boligfelt.

Det legges inn utarbeiding av nye plan for Fillan Sentrum samt Stedsanalyse for Fillan.

Økonomi- og handlingsplan

Økonomi- og handlingsplanen bidrar blant annet til at det settes av nødvendige midler til oppfølging av kommuneplanen. Den prioriterer også ikke-økonomiske tiltak.

Felles for alle de andre planene er at tiltakene definert i dem, både økonomiske og ikke-økonomiske, må finne veien inn i økonomi- og handlingsplanen for å kunne realiseres. Det er derfor viktig at det årlige arbeidet med økonomi- og handlingsplanen har god kobling opp mot tiltaksdelene i de ulike tema- og sektorplanene, se også figur 1.

Kommunedelplaner for de ulike sektorene vil bli inkludert i økonomiplan for å sikre tydelige koplinger mellom kommunens økonomi, prioriteringer og de ulike sektorenes ansvarsområder.

3 Nasjonale føringer og regionale utfordringer

3.1 Nasjonale forventninger

De nasjonale forventningene peker på oppgaver og interesser som blant annet må være grunnlaget for kommunens arbeid med strategier for planleggingen.

Det er statlige forventninger om:

- Gode og effektive planprosesser
- Bærekraftig areal- og samfunnsplanlegging
- Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder

Detaljene i de nasjonale forventningene kan sees i sin helhet [her](#)².

Det er av kommunens oppfatning at man har fokus på de områdene som det er forventning til fra statens side.

3.2 Regionale føringer og planer (regional planstrategi)

Regional planstrategi for Trøndelag ble fremlagt med høringsfrist 15. desember 2015. Denne ble vedtatt i fylkestinget i Sør-Trøndelag 15.06.2016 i sak 62/16 og i fylkestinget i Nord-Trøndelag 16.06.2016 i sak 42/16. Flere planprosesser involverer både Sør- og Nord-Trøndelag og strategien kan leses [her](#)³.

Trøndelagsfylkene er i prosess med sikte på sammenslåing. Den regionale planstrategien omfatter begge fylker og beskriver regionens utfordringer og muligheter. Gjennom prioritering av tema for videre plan- og utviklingsprosesser skal planstrategien bidra til å sette dagsorden og invitere til samarbeid om løsninger på samfunnsutfordringer. Det viktigste forslaget i utkast til ny planstrategi er å gjeninnføre fylkesplan som redskap for å utvikle felles overordnede strategier for regionen.

Felles strategidokumenter slik som Marin strategiplan Trøndelag, Reiselivsstrategi, landbruksmelding, FOU-strategi for Trøndelag og Strategiplan for kulturnæringer er i gjeldende planperiode videreført eller er under rulling.

En felles fylkesplan for Trøndelag

En ny felles fylkesplan betraktes som et godt felles strategisk verktøy uansett utfall av kommune- og regionreformen. Tidspunktet for en revisjon bør imidlertid avstemmes i forhold til dette. Det fastsettes derfor ikke noe konkret årstall for oppstart av fylkesplanarbeidet. Oppstartstidspunktet vurderes kontinuerlig. Som gjennomført tidligere kan det være formålstjenlig at sittende fylkesting utarbeider et høringsutkast mens det nye (evt. felles) fylkestinget vedtar strategier for sitt videre arbeid.

En ny felles fylkesplan vil kunne ta opp i seg og koordinere strategier for ulike enkelttema og slik redusere antall planprosesser. Dette vil også bidra til en harmonisering av planstrukturene i de to fylkene.

Et viktig tema for videre utvikling i Trøndelag, er hvilken regional rolle storbyen skal spille. I en ny, helhetlig fylkesplan kan et slikt spørsmål tas opp i sin fulle bredde. Byens rolle er også relevant i tilknytning til kommune- og regionreformen.

Mineralnæringsstrategier innarbeides i en framtidig fylkesplan og regionale planer/strategier der det er naturlig. Dette er for eksempel allerede praktisert i «Regional plan for arealbruk» i Nord-Trøndelag som inneholder et eget kapittel om mineraler. Det samme kan gjøres gjeldende med hensyn til utfordringer knyttet til barn og unges oppvekstmiljø. Dette er et tema som med fordel kan løftes i en bredere sammenheng enn en egen plan kan gi.

Det utarbeides et strategisk kunnskapsgrunnlag for framtidig verdiskaping. Dette vil være et viktig grunnlag for på best mulig måte å styre innsatsen for næringsutvikling i riktig retning, og samtidig gi aktørene i Trøndelag et bedre grunnlag for å oppnå tilgang til ulike EU-programmer.

²

https://www.regjeringen.no/contentassets/2f826bdf1ef342d5a917699e8432ca11/nasjonale_forventninger_bm_ny.pdf

³ <https://www.stfk.no/upload/A/2016/Regional%20planstrategi%202016-2010.pdf>

Orkdalsregionen

”Orkdalsregionen⁴” er et felles samarbeidsorgan for kommunene Agdenes, Frøya, Hemne, Hitra, Meldal, Orkdal, Rennebu, Rindal, Skaun og Snillfjord.

Orkdalsregionen skal være deltakerkommunenes felles utviklings- og samordningsorgan og har som formål å ivareta felles interesser, utarbeide felles strategier og styrke regionens utvikling i en nasjonal og internasjonal konkurransesituasjon.

Fellesoppgaver er:

- Utredning og etablering og styring av interkommunalt samarbeid om utviklingsoppgaver, tjenesteproduksjon og forvaltningsoppgaver
- Samferdsel, kommunikasjoner
- Nærings- og sysselsettingsspørsmål
- Utdanningstilbud
- Reiseliv
- Offentlige virkemidler
- Forsknings- og utviklingsoppgaver
- Informasjonsvirksomhet

3.3 Nabokommuner og sektormyndigheter

Nabokommuner grensende mot Hitra uavhengig av hvilken region de er tilknyttet er kontaktet for eventuelle innspill og behov for planer. Det samme er gjort opp mot sektormyndighetene. Det er ikke mottatt innspill i arbeidet med utarbeidelse av planstrategien fra nabokommuner.

Følgende innspill er kommet fra andre instanser:

Kystverket datert 26.05.2016

«Viser til dykkar brev 18.05.2016 der De ber om innspel til kommunal planstrategi. Kystverket er ein nasjonal etat knytt til Samferdselsdepartementet med fagleg ansvar for kystforvaltning og sjøverts ferdsle. Kystverket skal gjennom handsaming av planar og tiltak ta vare på føremålet med Lov om havner og farvann av 17. april 2009 nr 19 mm. Føremålet med lova er å sørgje for trygg ferdsle, framkommeleg farvatn og ei best mogleg planlegging, utbygging og drift av hamner og farleier.

For komande planperiode har ikkje Kystverket eigne prioriterte planar for utbygging eller tiltak på hamner og farleier i Hitra kommune, med unntak av eit mindre merketiltak på Sliskjæret. I den grad kommunale eller private planar for komande planperiode omfattar Kystverket sine anlegg og ansvarsområde, ber vi om at desse vert sendt oss på høyring på ordinært vis etter gjeldande reglar i plan- og bygningslova.»

Direktoratet for Mineralforvaltning datert 31.05.2016

«Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 18. mai 2016.

Hitra kommune ber om innspill til utarbeidelse av ny planstrategi for inneværende valgperiode. Planstrategien skal ta stilling til hvilke spørsmål som er viktige å arbeide med for den nyvalgte kommunale planmyndigheten.

DMF registrerer at mineralressurser i kommunen er tatt inn som tema i revideringen av kommuneplanens arealdel.

Forvaltning av ikke-fornybare ressurser

⁴ <http://www.orkdalsregionen.no/>

Forvaltning av mineralressurser er ikke bare å avsette nye områder for råstoffutvinning. Det innebærer også å sikre tilgjengelighet til gode mineralforekomster for fremtiden og kommende generasjoner. I dette ligger det at kommunen så langt det er mulig, bør unngå å båndlegge registrerte mineralressurser gjennom arealbruk som tilrettelegger for nedbygging av forekomster, eller legger andre begrensninger for framtidig utnytting av ressursene.

Gjennom god planlegging kan kommunene/ regionen skaffe seg en oversikt over hvor langt fram i tid eksisterende massetak og råstoffområder dekker behovet for byggeråstoff i fremtiden.

For å få en god og bærekraftig forvaltning av våre mineralressurser oppfordrer DMF til at det lages temaplaner for mineralressurser. Planene kan lages som kommunedelplaner i hver enkelt kommune, men vi oppfordrer sterkt til at det utarbeides regionale planer for mineralressurser. Dette er i tråd med Regjeringens nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging som spesifikt sier at behovet for og tilgangen på byggeråstoffer ses i en regional sammenheng.

DMF berømmer Hitra kommune for at de har tatt kartlegging av ressurstillgang og behovet for mineralressurser inn ved revideringen av kommuneplanen. Kommunen kan vurdere i arbeidet med den kommunale planstrategien om de ønsker å ta dette arbeidet videre til f. eks en regional plan for mineralressurser.»

Statens vegvesen datert 02.06.2016

«Vi viser til varsel om oppstart med kommunal planstrategi, mottatt 02.06.2016.

Statens vegvesen ønsker å styrke det lokale skade- og ulykkesforebyggende arbeidet i kommunene, da med spesielt fokus på trafikksikkerhet. I henhold til Folkehelseloven §§ 5, 6 og 7 har kommunen plikt til å identifisere folkehelseutfordringer, samt fastsette strategier for eventuelle nødvendige tiltak. Forholdet til trafikkulykkesituasjonen kommer inn under dette.

Statens vegvesen oppfordrer Hitra kommune til å jobbe videre med trafikksikkerhetsarbeid i sammenheng med folkehelse. Dette er i tråd med signaler som er gitt i forbindelse med endringene som ble gjort i folkehelseloven i 2012 i forbindelse med Samhandlingsreformen. Trafikksikkerhet er dermed å anse som en del av folkehelsebegrepet samtidig som det ikke bare er snakk om bygging av gang- og sykkelveger, men også bruken av disse. Dette gjelder både med tanke på trafikksikkerhet knyttet til skoleveg, og med tanke på at befolkningen i større grad skal gå eller sykle til sine daglige gjøremål.»

Sør-Trøndelag fylkeskommune datert 16.06.2016

«Vi viser til deres oversendelse av 18.05.2016.

Så langt har vi ikke mottatt andre signaler vedr. Hitra sin planstrategi enn at samarbeidet med nabokommuner er viktig blant annet fordi det kan bidra til å identifisere og avklare interkommunale planoppgaver i planperioden. Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2026 ble vedtatt 19.06.2014, mens arealdelen ble endelig vedtatt våren 2010.

De siste årene har Hitra opplevd både befolkningsvekst og næringsvekst. Gjennom samfunnsdelen er det satt følgende hovedmål for utvikling på Hitra, **økt bosteds-, besøks og bedriftsattraktivitet**.

Kommunen ser det som sin oppgave å hente ut de gode ideene som finnes i lokalsamfunnet gjennom gode arenaer for diskusjon og samhandling der det blir satt fokus på viktige tema for Hitras utvikling. Det avholdes årlige samlinger for å hente ut oppgaver det er viktig å prioritere i et kortsiktig perspektiv. Målene og strategiene som kommer frem i møtet, kan deretter innlemmes i handlingsplaner og økonomiplan og gjennomføres.

Hitra kommune har valgt å fokusere på hvordan kommuneorganisasjonen og samfunnet kan gjøres omstillingsdyktig og robust, og at Hitra blir et godt sted å bo, besøke og drive næring i.

Kommunen har 6 organisasjonsmål.

Kommuneplanens arealdel er under rullering. Det ble gjennom saksbehandlingen ved forrige rullering avdekket punkter som må vurderes ved neste rullering, (i forrige planstrategi ble det listet opp forbedringspunkter vedr. arealplanen).

Planstrategien bør gjøre rede for utviklingstrekk og utfordringer knyttet til samfunnsutviklingen.

Den bør drøfter ulike strategier for å forme samfunnet og møte framtidens utfordringer. Skolestruktur kan være et aktuelt tema i så måte. Selv om næringslivet i hovedsak er rettet mot akvakultur med avledende virksomheter,

holdes det også fokus på andre områder for å gjøre næringslivet og samfunnet mindre sårbart. F.eks jobbes det for at Hitra i større grad skal utnytte sitt potensial innenfor reiseliv.

Kommunesenteret på Fillan vokser raskt. Utviklingen av tettstedet lykkes fordi virksomhetene /aktivitetene i sentrum i stor grad er samlet, uten nærliggende områder (virksomheter) som konkurrerer med sentrum. Valgene som gjøres i kommuneplanen vil være viktig for utviklingen av kommunesenteret.

Når det gjelder folkehelsearbeidet ønsker vi at kommunene skal ha fokus på:

Oversikt og planarbeid:

- Folkehelseslovens §5 og retningslinjenes krav og intensjoner der dere viser til hvordan kravet om oversiktsbildets innhold og vurderinger er brukt som grunnlag i planstrategiarbeidet.

Medvirkning:

- Medvirkning som sentrale aktiviteter i alt planarbeid, ihht blant annet Plan og bygningsloven og Folkehelsesloven.

Tverretattlig samarbeid:

- Tverrsektorielt samarbeid som forutsetning i arbeidet med det systematiske folkehelsearbeidet.

Sør-Trøndelag fylkeskommune kan bidra med ulike typer råd og veiledning i arbeidet, og bistå med statistikker og annet grunnlagsdokumentasjon for å få et godt oversiktsdokument.

Gjennom de nasjonale forventningene fremhever regjeringen fylkeskommunenes og kommunenes sentrale roller både som utviklingsaktører og planmyndighet. Regjeringen forventer at lokale og regionale myndigheter planlegger for å redusere klimagassutslipp og tilpasning til klimaendringer. Vi viser her til Regional plan klima og energi Sør-Trøndelag for 2015-2020 som nylig har vært på høring.

Link til regional plan klima og energi:

https://www.stfk.no/Tjenester/Plan_klima_og_Miljo/Klima-og-energi/

Regional planstrategi skal behandles av Fylkestinget i midten av juni og bør omhandles i de kommunale planstrategiene. Link til regional planstrategi:

<https://www.stfk.no/upload/A/2016/Regional%20planstrategi%202016-2010.pdf>

(Statistikkheftet Trøndelag i tall er sendt til alle kommunene, vi bidrar gjerne med mer detaljerte tall for Hitra kommune). Det vil være ulike mål og løsninger i den regionale planstrategien og de ulike kommunenes strategier, ut fra lokale forutsetninger og prioriteringer. Men det bør være en felles tanke bak. Det bør settes opp tidslinje for arbeidet med planstrategien bl.a med vedtak i kommunestyret. Sør-Trøndelag fylkeskommune viser til overnevnte og ønsker lykke til med arbeidet.»

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag datert 16.06.2016

«Planstrategien skal drøfte strategiske valg og planleggingsbehov samt redegjøre for hvilke planoppgaver kommunen prioriterer. Her står man fritt til å se over hele planporteføljen, også planer utenfor plan- og bygningsloven med tilhørende prosesskrav. Planstrategien er et politisk styringsinstrument og vi anbefaler å skille mellom politiske Styringsdokumenter og administrative forvaltningsdokumenter i planoversikten.

For de fleste kommunene vil det være nyttig å sammenstille eller gi en oversikt over utviklingstrekk og utfordringer for kommunen som samfunn og organisasjon, som kan ha betydning for vurdering av planbehovet. Omfanget vil variere i forhold til kommunenes behov (et eget utfordringsdokument eller en beskrivelse som del av planstrategidokumentet), men det er viktig å legge til grunn at underlaget skal brukes til å vurdere planbehovet i valgperioden og må tilpasses dette formålet.

Planstrategien er en mulighet for kommunene til å rydde og prioritere i forhold til egne behov og det kommunen trenger. Er det planer som bør utgå eller slås sammen? Om planene skal bli det gode verktøy de er tenkt til å være, er det viktig at de ikke er for mange, og at de som lages er godt gjennomarbeidet.

Derfor bør det vurderes nøye hvor mange planer som er nødvendig. Der det er naturlig bør det legges opp til tverrfaglig planlegging.

Fylkesmannen vil spesielt poengtere sammenhengen mellom prioriteringene i planstrategien og innretningen av revisjon av kommuneplan. For å sikre effekter av planleggingen er det viktig med en god sammenheng mellom målene i kommuneplanens samfunnsdel, handlingsdel, økonomiplan og arealdel og med forankring av kommunale sektorplaner i kommuneplanens samfunnsdel.

Planverket må være kjent av og benyttes både av den politiske og administrative ledelsen. For å bidra til eierskap bør det ha vært gode prosesser for involvering underveis.

For at planstrategien skal bli et godt styringsverktøy må planstrategien fremstå som forpliktende og ha tanke på hvordan den skal følges opp. Fylkesmannen mener god politisk forankring gir politikerne mulighet til bedre å se nytten av dette verktøyet.

Fylkesmannen mener det er viktig at arbeidet med de kommunale planstrategiene ses i sammenheng med kommunereformen. For kommuner som er i en prosess med sammenslåing, kan planstrategiprosessen brukes til debatt og samarbeid om kommunes situasjon og utfordringer på tvers av kommunegrensene, og planbehovet i neste valgperiode kan avklares koordinert og tilpasset de valgene kommunen gjør om kommunestruktur. For noen kommuner kan det være hensiktsmessig å lage felles planstrategi.

Videre følger Fylkesmannens inntrykk av kommunens status og utfordringer innen våre sektorområder:

Landbruk og bygdeutvikling:

Hitra er en kystkommune med sterke og gode tradisjoner innen landbruk, og med et rikt og variert ressursgrunnlag. Antallet jordbruksforetak har vært stabilt de senere årene, men det er registrert en økning i saueholdet, samt en nedgang i antallet mjølkeprodusenter.

Ivaretagelse av landbrukets arealressurser er svært viktig. I den anledning vil Fylkesmannen minne om nylig vedtatt jordvernstrategi, der Stortinget ber om at forbruket dyrka mark reduseres, slik at det i 2020 kun

omdisponeres 4000 dekar årlig. Departementet, ved Statsråden, har i brev av 08.03.16 fremhevet kommunens rolle i måloppnåelsen, og peker på viktigheten av å ivareta jordvernet i kommunens planverk. Skogbruksnæringen på Hitra er av relativt liten betydning for verdiskapningen fra landbruket på Hitra, men Fylkesmannen vil likevel peke på viktigheten av kommunens produktive skogarealer. Vi minner i den anledning om prosjekt på skogbruksplanlegging og Hovedplan for skogsveier, og ber om at dette vurderes i planstrategien. Miljøvern:

Hitra kommune er i gang med rullering av kommuneplanens arealdel, og et planutkast vil bli sendt på høring i løpet av året. Arealdelen er kommunens viktigste verktøy for en langsiktig forvaltning av arealressursene på Hitra. Det er viktig at kunnskap om naturtyper og leveområder for arter legges til grunn for kommunens arealdisponeringer. Viktige miljøvernema som strandsone, vassdragsforvaltning og naturmangfold vil bli innarbeidet i kommuneplanens arealdel.

Av andre planer vil vi nevne klima- og energiplan som en viktig temaplan. Behov for rullering av gjeldende plan bør vurderes. Det er viktig at en klima- og energiplan ikke blir for generell, har tydelige og målbare mål og faste rutiner for rullering. Endringer i klimaet i retning av »våtere og villere» betyr behov for økt fokus på klimatilpasning for å unngå uønskede hendelser som kan medføre fare for menneskeliv og ramme viktig infrastruktur og samfunnsfunksjoner. Hvordan kommunen skal bidra til omleggingen av Sør-Trøndelag til et lavutslippssamfunn er et annet viktig tema i en klima- og energiplan.

Barn og unge:

Fylkesmannen vil særlig understreke utfordringen som ligger i å være konkret i valg av strategier for å sikre at en større andel elever gjennomfører videregående skole, samt oppmuntring og stimulering til høyere utdanning. Grunnlaget for å lykkes i videregående skole og senere høyere utdanning legges i tidlig barnehage- og grunnskolealder.

Herunder er det også grunn til å peke på nødvendigheten av konkrete strategier og grep i det forebyggende og holdningsskapende arbeid mht. rusmiddelsituasjonen. Dette gjelder så vel overfor foreldregenerasjon som barn og unge.

Verdensbildet slik det i dag framstår, tilsier at kommunene i lang tid vil få oppgaver med å bosette og integrere flyktninger. Dette er et tema som med fordel kan tas inn i planstrategien.

I oversendelsesbrevet fra kommunen vises det til viktigheten av samarbeid med nabokommuner. Dette er et viktig område også for strategiske planprosesser for å tilrettelegge for gode tilbud og tjenester for barn og unge.

Sosial og helse:

Kommunene er den viktigste aktøren i det totale folkehelsearbeidet og i planstrategien bør dette synliggjøres. Om en skal lykkes med folkehelsearbeidet er det nødvendig med solid forankring i planverket, både i den politiske og administrative ledelsen i kommunen.

Et nødvendig grunnlag for å lykkes er den kunnskapen om egen kommune som fremskaffes ved utarbeidelsen av oversiktsdokumentet over helsetilstanden i kommunen. Med dette som grunnlag kan fornuftige mål formuleres, strategier utarbeides og tiltak planlegges og iverksettes. Å lage eller rullere oversiktsdokumentet krever kompetanse innen både helsefag og statistikk og bør prioriteres tidlig hvis det ikke allerede finnes.

Videre er det viktig at arbeidet med folkehelse er godt forankret i samfunnsdelen av kommuneplanen. Den bør i beskrivelsen av utfordringsområdene, målene og strategiene ha prioritering av folkehelserelevante tema. Ved siden av de opplagte som går på å fremme fysisk helse og forebygge sykdom er det også viktig å huske at sosiale ulikheter er en viktig årsak til helseforskjeller i befolkningen.

Om utfordringer finnes innenfor psykisk helse eller rus kan videre konkret arbeid med tiltak lettere lykkes om overordnet planverk konkret viser til hva som ønskes oppnådd, og hvordan kommunen skal lykkes med arbeidet. Samfunnsdelen er i format ikke planen for utforming av tiltak og må følges opp med handlingsplaner innenfor de ulike sektorer.

Gjennom arealdelen har kommunen et viktig verktøy på folkehelseområdet.

Gjennom å styre arealformålene kan viktige grep tas for å skape et helsefremmende samfunn.

Kommunens kjernevirksomhet er som tjenesteyter, og det er viktig at det før planer skrives gjøres en grundig analyse av status og de utfordringer som kan forventes på kort og lengre sikt. Nasjonalt er det utfordringer knyttet til en økende eldrebefolkning som vil få behov for tjenester. Kommunene må derfor i større og mindre grad gjøre tilpasninger.

Omsorgssektoren må være strukturert slik at den kan gi nødvendige og tilpassede tjenester. Samtidig må det legges opp til at kostnadene ved dette er bærekraftige. Det vil da bli viktig å gjøre de enkelte brukere i størst mulig grad selvhjulpne ved mestrings- og rehabiliteringstiltak. For mange kommuner vil det være behov for utvikling av kompetansen.

Forventningene fra samhandlingsreformen om oppgaveoverføring fra spesialisthelsetjenesten til kommunene vil for mange kommuner gi utfordringer.

Videre er samhandlingsreformen også en bred helsetjenestereform. Det er lagt opp til at det forebyggende helsearbeidet skal være viktig ikke bare for å sikre økonomisk bærekraftige tjenester, men også for den enkeltes muligheter til å greie seg selv lengst mulig. Primærhelsemeldingen viderefører denne tenkningen ved å fokusere på organisering, ledelse, kompetanse og at tjenestene er til for den enkelte pasient og bruker.

For en del kommuner vil krevende enkeltbrukere, ofte yngre funksjonshemmede eller personer med rus- eller psykiske lidelse, utgjøre en særlig utfordring.

Dette må det i tilfelle planlegges for. Flyktnings situasjonen må også vies plass i planverket. Boliger og helsetjenester er her sentrale tema.

Samfunnsikkerhet:

Kommunens beredskapsplikter fremgår i lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven). Kommunen plikter å kartlegge uønskede hendelser i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), jfr. § 14. ROS-analysen legges til grunn for kommunens planarbeid etter lov om planlegging og byggesaksbehandling (planog bygningsloven). Videre plikter kommunen å ha en oppdatert beredskapsplan, jfr. § 15. Den skal være en operativ plan for kommunens håndtering av kriser, og skal bygge på erfaringer fra ROS-analysen. Detaljerte bestemmelser følger i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Planlagt revidering av helhetlig ROS-analyse og beredskapsplan kan med fordel synliggjøres i planstrategien. Videre skal kommunen arbeide systematisk og helhetlig med samfunnsikkerhet og beredskap. Planstrategien kan derfor gjerne vise hvordan kommunens helhetlig ROS-analyse benyttes som grunnlag for integrering av samfunnsikkerhet i andre prosesser og planer som skal igangsettes eller revideres. Deriblant i kommunens beredskapsplan, kommuneplanens arealdel og videre i reguleringsplaner.

Etter Fylkesmannen si vurdering er det videre naturlig å bruke planstrategien til å fastsette føringer for:

- hvordan skal kommunen arbeide med ROS-analyser og lovpålagte beredskapsplaner
- hvilke ROS-analyser og lovpålagte beredskapsplaner skal kommune ha
- hvordan skal ROS-analysene, beredskapsplanene og andre planer henge sammen

I forbindelse med kommunens arbeid med klima viser vi til nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging av 2015 der det forventes at kommunene tar hensyn til nye klimautfordringer. I arbeid med klimatilpasning må kommuner kartlegge egen sårbarhet og ha en kontinuerlig drøfting av risiko og sårbarhetsbildet. Det er viktig at fremtidens klimautfordringer blir vurdert i kommunenes videre planarbeid. Ny kunnskap om klimaendringer kan føre til at områder som til nå har vært ansett som sikre, ikke lenger innfrir kravene iht. plan- og bygningsloven. I et langsiktig planperspektiv må endringer i klima og hyppigere ekstremværsituasjoner forventes, og dette skal trekkes inn i arealplanleggingen.»

4 Fakta, utfordringer og muligheter for Hitra kommune

4.1 Befolkning, bosetting og kommunikasjon

Befolkningssammensetning, levekår og bosettingsmønster er indikatorer som påvirker utgiftsbehovet til kommunen. Disse temaene er retningsgivende for hvilke mål og fokusområder kommunen setter i kommuneplanen.

Statistisk sentralbyrå (SSB) har oversikter som viser hvordan befolkningsutviklingen har vært gjennom årene for Hitra. Fra 1973 til 1987 lå innbyggertallet i Hitra stabilt på omkring 4400 innbyggere før det sank til 4000 i 1998. I perioden 2000-2016 har samlet tilvekst i befolkningen vært på 584 personer.

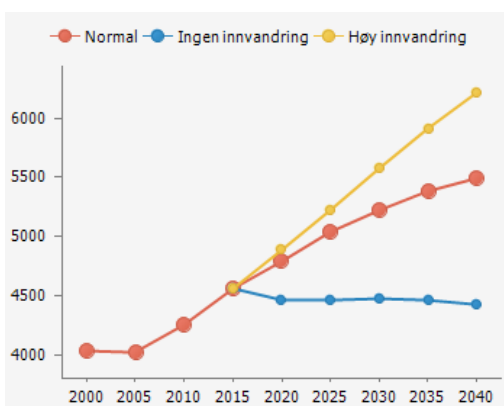
Ved utgangen av 2015 hadde Hitra kommune 4622 innbyggere som er en økning på 53 personer fra 01.01.2015. I 2014 var økningen i folketallet 47 som utgjorde 1,04 %. Veksten skyldes arbeidsinnvandring, netto 122 personer, mens det var det var fødselsoverskudd og fraflytting av innenlandske personer. Ut fra tabell under som viser befolkningsutvikling 2000-2016, er det synlig at veksten skyldes innvandring. Dersom man ser hele perioden fra 2000-2016 er det synliggjort *fødselsunderskudd*. De siste to års fødselsoverskudd skyldes at flere som har innvandret til kommunen har fått barn og dermed bidrar til positiv vekst.

Antall innbyggere 1. jan 2000	4 038
Fødte 2000-2015	701
Døde 2000-2015	790
Fødselsoverskudd 2000-2015	-89
Innflytting 2000-2015	2 730
Utflytting 2000-2015	2 876
Innflyttingsoverskudd 2000-2015	-146
Innvandring 2000-2015	1 304

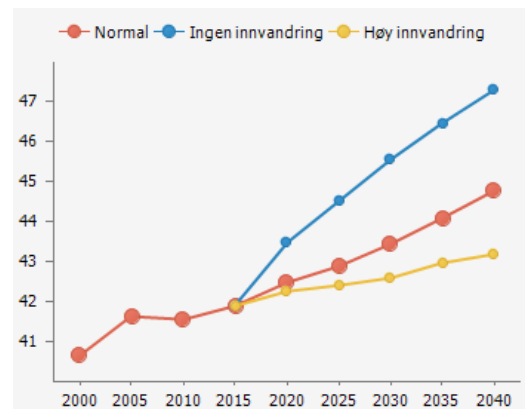
Utvandring 2000-2015	481
Netto innvandring 2000-2015	823
Samlet tilvekst fra 2000 til 2016	584
Antall innbyggere 1. jan 2016	4 622

Figur 2 Befolkningsutvikling 2000-2016 (SSB)

SSB har også gjort beregninger av folkemengden og alderssammensetningen fram mot 2040. Framskrivningen er illustrert under i figur 3 og 4. SSB sine prognoser viser at Hitra samlet vil ha ca. 1500 flere innbyggere i 2040 enn i 2015 og at kommunen er avhengig av tilflyttere for å sikre at befolkningens gjennomsnittsalder ikke stiger vesentlig i årene mot 2040.

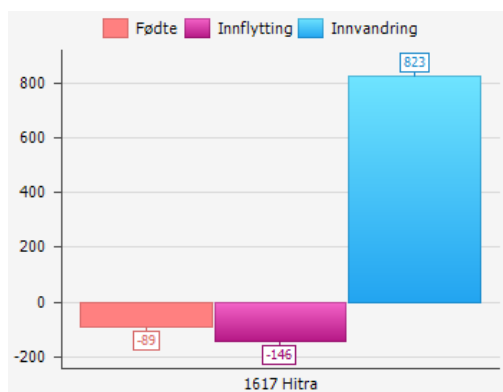

Figur 3 Befolkningsframskriving 2015-2040 (SSB)

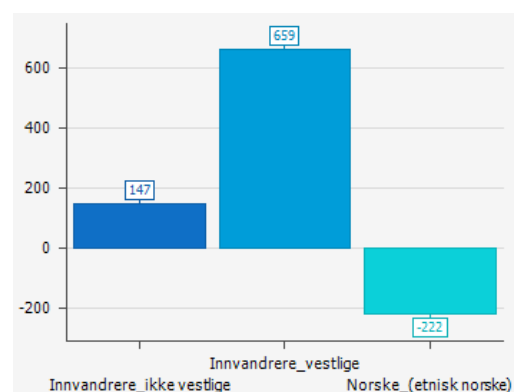

Figur 4 Gjennomsnittlig alder 2000-2040 (SSB)

Endring i befolkning synliggjøres i figur 5 under. Her kommer det også tydelig frem hvor vesentlig innvandringen er for befolkningsveksten i kommunen. I figur 6 tallfestes antall vestlige og ikke-vestlige innvandrere.

Figur 5 Befolkningsendring fra 2000-2016 (SSB)

Figur 6 Endring i antall innbyggere i ulike befolkningsgrupper fra 2000 til 2016 (SSB)

Tiltak for fortsatt økning i folketallet i årene fremover, er en utfordring som krever stor innsats. Det er av betydning at man får opprettholdt en tilflytting også innenfor den yngre befolkningen. Det bør settes fokus på i tillegg til å ha utenlands innvandring, å øke den innenlandske tilflyttingen. Spesielt

for innenlandsk tilflytting, er godt omdømme og markedsføring av våre styrker, avgjørende. I samfunnsplanen er hovedmål 1: Vi skal bli mer attraktiv som bosted. Dette skal skje gjennom følgende delmål:

- Vi skal stimulere til boligbygging
- Vi skal skape sosiale møteplasser og sentra
- Vi skal støtte opp om næringsutvikling hos naboer
- Vi skal bedre kommunikasjon for pendlere
- Vi skal ta godt vare på våre innbyggere

Bosettingsmønsteret på Hitra og utviklingen i dette er vist i figur 7. Tallene viser fortsatt økning av befolkningen i sentrum, samt befolkningsnedgang det siste året i Fjellværøy og Barman krets. Strand krets holder seg stabilt, selv om kretsen påvirkes av fraflytting på strekning Balsnes - Forsnes. Nedgangen i Kvenvær har flatet ut.

Folkemengde, etter grunnkrets, tid og statistikkvariabel	pr. 1. januar 2016									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	
16170101 Forsnes/Anderskog	56	53	45	46	50	56	50	47	58	
16170102 Kvenvær	21	18	13	9	9	8	8	8	8	
16170103 Helsøysund	179	175	177	182	174	183	179	172	169	
16170104 Bispøyen	1	1	1	1	1	1	..	1	..	
16170105 Tømmervik	53	48	42	39	34	37	38	45	38	
Kvenvær - sum	310	295	278	277	268	285	275	273	273	
16170106 Strøm	47	60	68	64	55	61	54	54	55	
16170107 Asmundvåg	118	111	109	117	114	111	118	113	120	
16170108 Smågesjø	21	27	25	25	21	19	19	23	22	
16170109 Hopsjø	291	280	293	302	309	318	313	316	295	
16170110 Vestre Dolmøy	238	256	267	271	275	268	264	268	264	
16170111 Østre Dolmøy	186	175	175	176	172	173	179	189	177	
16170112 Barmanfjorden	185	175	176	181	186	194	206	221	205	
Hitra - sum	1086	1084	1113	1136	1132	1144	1153	1184	1138	
16170201 Balsnes	56	52	53	52	51	51	48	52	50	
16170202 Akset på Hitra	162	155	151	153	148	143	144	146	150	
16170213 Utset	87	92	101	99	101	106	110	104	95	
16170214 Børøysund	289	269	277	301	315	317	315	326	326	
16170215 Strand	167	157	162	172	168	168	156	147	164	
16170216 Sandstad	207	230	220	226	231	235	241	237	233	
Sandstad - sum	968	955	964	1003	1014	1020	1014	1012	1018	
16170207 Ulvøy	235	253	291	297	315	300	292	299	302	
16170208 Skjerbusdal	46	53	70	73	67	69	73	80	74	
16170209 Nordbotn	88	92	91	99	104	98	102	96	96	
16170210 Fjellvær	88	83	91	106	92	88	76	83	78	
16170211 Akset på Fjellværøy	73	74	76	63	64	74	71	82	79	
Fjellværøy/Ulvøy sum	530	555	619	638	642	629	614	640	629	
16170203 Fillan	798	832	850	883	894	934	977	977	1054	
16170204 Eidsvåg	49	28	30	30	35	30	28	32	32	
16170205 Glørstad	63	57	60	69	70	61	61	63	77	
16170206 Ansnes	254	251	243	235	255	276	299	292	295	
16170212 Tranvik	69	65	64	67	62	72	74	73	74	
Fillan - sum	1233	1233	1247	1284	1316	1373	1439	1437	1532	
16179999 Uoppgitt grunnkrets	5	23	35	2	27	26	27	23	32	
Totalt	4132	4145	4256	4340	4399	4477	4522	4569	4622	

Figur 7 Folkemengde og endringer i grunnkretser (SSB)

Det vil ut fra dette være naturlig å opprettholde grendesentrene og finne gode utviklingsstimulerende tiltak for disse områdene, samtidig som man fortsetter å utvikle Fillan som

sentrum og aksen FV714 fra Sandstad til Dolmøya. Dette er også nedfelt i samfunnsplanen.

Samferdsel og infrastruktur

Det er investert i flere utbyggingsprosjekter i kommunen over tid som f.eks. Jøstenøya og Hestvika havn, Kuøya og Fillan Sentrum. Dette har medført at hovedplan for vannforsyning er dermed i slutfase for revidering, og endelig vedtak fattes dette år.

Det bør arbeides for å få økt hurtigbåttilbudet med flere avganger slik at det kan være lettere å pendle til arbeidsplasser utenfor kommunen. Ny bro-løsning over Dolmsundet har også skapt en ny trafikksituasjon.

4.2 Klima, miljø og samfunnsikkerhet

Klima og energi

[Energi- og klimaplan](#)⁵ for Hitra kommune ble vedtatt i 2010. Planen gjør rede for utfordringer kommunen står ovenfor og har inneholder 6 tiltak rettet mot transport og arealplanlegging, ny fornybar energi, kommunens virksomhet som byggeier og aktør, landbruk, havbruk og husholdninger. For fullt innsyn i tiltakene henvises det til planen i sin helhet. I planen står det at det skal foretas en årlig prioritering av tiltaksdelen i planen. Det skal også utarbeides en handlingsplan på en slik måte at de prioriterte tiltakene i energi- og klimaplanen fullt ut innarbeides i kommunens øvrige handlingsplaner.

Samfunnsikkerhet

Landets kommuner har plikt til å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Plikten er hjemlet i Sivilbeskyttelseslovens § 14. [Risiko- og sårbarhetsanalyse \(ROS\) for Hitra kommune](#)⁶ ble ferdig behandlet 12.11.2015. ROS-analysen er en del av kommunens overordnede planverk og skal tas hensyn til ved utarbeidelse av planer.

Med utgangspunkt i risiko- og sårbarhetsanalysen etter § 14 skal kommunen utarbeide en beredskapsplan. Beredskapsplanen skal inneholde en oversikt over hvilke tiltak kommunen har forberedt for å håndtere uønskede hendelser. Som et minimum skal beredskapsplanen inneholde en plan for kommunens kriseledelse, varslingslister, ressuroversikt, evakueringsplan og plan for informasjon til befolkningen og media. Pålegget om å utarbeide plan er hjemlet i Sivilbeskyttelsesloven § 15. [Plan for kommunal beredskapsledelse](#)⁷ er sist behandlet i 2015 og skal rulleres jevnlig.

⁵ <http://hitra.kommune.no/politikk-og-samfunn/kommuneplan/energi-klimaplan/>

⁶ <http://hitra.kommune.no/wp-content/uploads/sites/28/2015/10/ROS-analyse-12.11.2015-Hitra-kommune.pdf>

⁷ <http://hitra.kommune.no/wp-content/uploads/sites/28/2015/10/Plan-for-kommunal-beredskapsledelse-18.09.2015-Offentlig-versjon.pdf>

4.3 Levekår, kultur og folkehelse

Helse, livskvalitet og oppvekstmiljø – Hovedtrekk i kommunens folkehelse

Folkehelseloven har som mål å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Loven inneholder fem grunnleggende prinsipper for folkehelsearbeidet. Utjevne sosiale forskjeller, helse i alt vi gjør, bærekraftig utvikling, føre-var prinsippet og medvirkning. Folkehelseloven stiller krav om at kommunen skal ha oversikt over helsetilstanden og påvirkningsfaktorer i kommunen. Oversikten skal inngå som grunnlag for drøfting av folkehelseutfordringene i kommunen, og skal kunne ut i folkehelseiltak. Det er fremlagt folkehelseprofil for kommunen i 2016. Denne legges til grunn for videre arbeid i alle kommunens sektorer.

Hovedtrekkene i kommunens folkehelse listes opp under.

Hovedtrekk i kommunens folkehelse

Temaområdene er valgt ut i fra et forebyggingspotensial, det gjelder også området helse og sykdom. Indikatorene tar høyde for kommunens alders og kjønns sammensetning.

Om befolkningen

- Det har vært befolkningsvekst i kommunen i 2015.
- Kommunen har en høyere andel personer over 45 som bor alene.
- Forventet levealder er ikke entydig forskjellig fra landsgjennomsnittet.
- Kommunen har lavere valgdeltakelse enn landsgjennomsnittet.

Levekår

- Andelen personer i husholdninger med lav inntekt er ikke entydig forskjellig fra landsgjennomsnittet.
- Arbeidsledigheten er ikke entydig forskjellig fra landsgjennomsnittet.
- Andel uføretrygdede under 45 år er ikke entydig forskjellig fra landsgjennomsnittet.
- Kommunen har en høyere andel barn av enslige forsørgere enn landet forøvrig.

Miljø

- Andel personer tilknyttet vannverk med forskriftsmessig tilfredsstillende analyseresultat mhp E. coli, i prosent av befolkning tilknyttet rapportpliktig vannverk, ser ut til å være lavere enn ellers i landet. Kan skyldes manglende rapportering.
- Antall som legges inn på sykehus for personskader etter ulykker er lavere enn landsgjennomsnittet.

Skole

- Trivsel blant 10.-klassinger er ikke entydig forskjellig fra landsgjennomsnittet.
- Laveste mestringsgrad i lesing i 5. klasse er ikke signifikant forskjellig fra landsgjennomsnittet.
- Laveste mestringsgrad i regning er signifikant dårligere enn landet for øvrig.
- Frafallet i videregående skole er ikke entydig forskjellig fra landsgjennomsnittet.

Levevaner

- Røyking i kommunen er ikke entydig forskjellig fra landsgjennomsnittet, vurdert etter andelen gravide som røyker ved første svangerskapskontroll.
- Andelen med overvekt inkludert fedme er ikke entydig forskjellig fra landet som helhet, vurdert etter resultater fra nettbasert sesjon 1 for gutter og jenter (17år)

Helse og sykdom

- Færre personer bruker legemidler mot psykiske lidelser, som blant annet angst og depresjon, sammenlignet med resten av landet.
- Hjerte- og karsykdom, vurdert etter antall pasienter behandlet i sykehus, er ikke entydig forskjellig fra landsgjennomsnittet.
- Utbredelsen av type 2-diabetes, målt ved bruk av legemidler, ser ut til å være høyere enn ellers i landet (30-74 år).
- Vaksinasjonsdekningen (målt ved 9 år) er lavere enn ellers i landet.

Kommunen skal i arbeidet med kommunens planer arbeide systematisk med å få inn folkehelseutfordringene som tydelige og gjennomgående parametere. Dette for å sikre kommunens fokus på forebyggende arbeid.

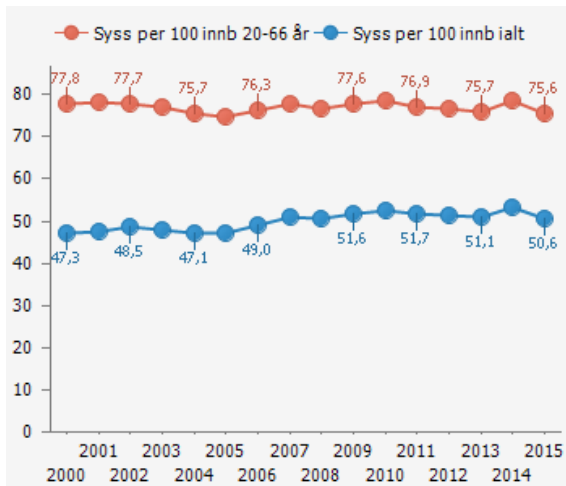
4.4 Arbeidsliv og næringsliv

Verdiskapingen på Hitra er variert, men hovedtyngden av næringsaktiviteten er rettet inn mot oppdrettsnæringen. Lerøy Midnor AS og Marine Harvest AS er de mest sentrale næringsaktørene og dominerer bildet. De tre største forøvrig er Elvemo og Hjertås Bygg, Berge Rederi AS og Hitramat AS.

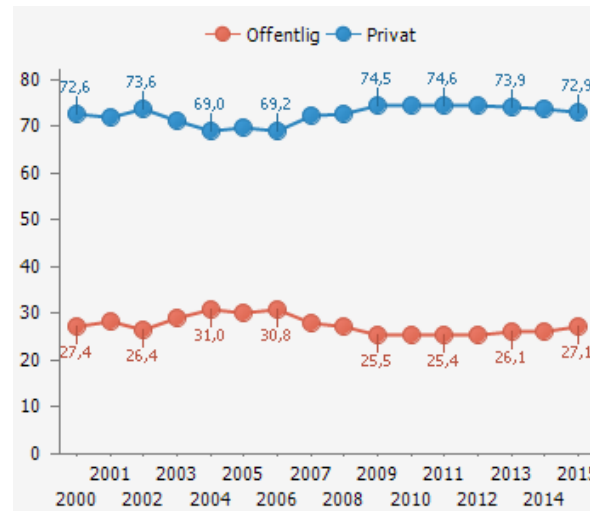
Det er også stor aktivitet innenfor reiselivsnæringen på Hitra. Dette er en sammensatt næring i stadig endring. Reisende legger stadig mer vekt på aktiviteter og opplevelser og mindre vekt på bestemte reisemål, samtidig som de stiller større krav til reiseopplevelsene. Dette medfører at reiselivsnæringen blant annet må ha fokus på nytenking og produktutvikling, pris og kvalitet og tilpasning til kundens ønsker.

Oppdrettsindustrien er altså bærebjelken i kommunens næringsliv og bærer preg av store bedrifter, med hovedkontor utenfor kommunen. Det er i de siste kommunestyreperiodene lagt ned vesentlig arbeid og midler for tilrettelegging for næringslivet på Jøstenøya. Dette området er i sterk utvikling og det er viktig å holde fokus på utvikling av dette området. I tillegg er næringene sårbare for eventuelle endringer i klima og marked. Næringslivet bærer preg av hjørnesteinsbedrifter, og kommunens planer må arbeide for at man har løsninger dersom store bedrifter flyttes ut.

Antallet sysselsatte pr 100 innbyggere er illustrert i figur 8 under. Kurven holder seg forholdsvis uendret i perioden 2000-2015. Andelen ansatt i offentlig og privat sektor er synliggjort i figur 9. Her kommer det tydelig frem at kommunen domineres av private arbeidsplasser og at andelen ansatt i offentlig sektor er nedadgående.

Figur 8 Sysselsatte per 100 innbyggere i alt og 20-66 år (SSB)

Figur 9 Andel sysselsatt i offentlig og privat sektor 2000-2014 (SSB)

4.5 Areal og natur

Kommunens arealplaner, det være seg kommuneplanens arealdel som dekker hele kommunen eller reguleringsplaner som dekker et avgrensa område, er bindende for arealbruken i kommunen. Annen arealbruk kan bare skje ved at det fremmes grunnlagt søknad om dispensasjon, som behandles i planutvalget i henhold til plan- og bygningslovens kapittel 19. Slike søknader må ofte gjennom en tid- og arbeidskrevende prosess.

Kommuneplanens arealdel er under rullering og det legges vekt på å få en plan som sikrer nok areal for utbygging samtidig som dette balanseres mot bærekraft. Målet er å ferdigstille arealplanen innen utgangen av 2016. Det vil dermed ikke være behov for ny rullering av kommuneplanens arealdel i kommuneplanperioden.

Hitra kommune behandler en betydelig andel dispensasjoner. De fleste av disse gjelder bygge- og delingsforbudet i strandsonen og i landbruks-, natur- og friluftsområder (LNF) i kommuneplanens arealdel.

Flere av dispensasjonene omhandler tilbygg til eksisterende boliger innen LNF, og i behandling av ny arealplan arbeides det med å innta en bestemmelse som medfører at disse sakene kan behandles gjennom vanlig byggesaksbehandling.

Den andre hovedgruppen dispensasjoner er tilbygg til eksisterende bygg innen 100-meters beltet. I arealplanrulleringen arbeides det med å innta bestemmelser som åpner for at mindre tilbygg bak eksisterende bygninger (bort fra sjøen) i 100-meters beltet kan behandles uten dispensasjon, men gjennom vanlig byggesaksbehandling så lenge tilbygget ikke innebærer terrenginngrep og at tiltaket ikke privatiserer området i større grad.

Vanndirektivet er et av EUs viktigste miljødirektiver, og er banebrytende for norsk vannforvaltning. Hovedmålet er å sikre god miljøtilstand (tilnærmet naturtilstand) i vassdrag, grunnvann og kystvann. Forvaltningsplan for alle vannområdene i Trøndelag skal vedtas i 2015, og har planperiode på 2015-2021. Hitra er en del av vannregion Trøndelag sammen med andre kommuner i Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag fylker, samt deler av Nordland, Hedmark, Oppland og Møre og Romsdal fylker.

4.6 Kommuneorganisasjon

Hitra kommune har i dag ca. 354 årsverk (01.01.2016). Alle kommunens ledd har fokus på god service og tjenesteproduksjon med god kvalitet.

En av de største utfordringene i kommunens tjenesteproduksjon i årene framover er å ta vare på et økende antall pleietrengende innenfor en stadig strammere økonomisk ramme. Dette stiller store krav til effektiv organisering av helse- og omsorgstjenesten og nytenkning innenfor teknologi og arbeidsmetoder. Befolkningens alderssammensetning endres og kompleksiteten i oppgaveløsningen vil øke. Framfor å heve terskelen vesentlig for å få hjelp, må det i større grad utvikles tjenester som støtter opp under forebygging, tidlig innsats og rehabilitering. For å utløse ressurser på tvers av og utenfor kommuneorganisasjonen må det ses med nye øyne på hva en tjeneste skal være, og hvem som skal være med på å skape den.

Framtidas brukere vil ha andre ressurser å møte sykdom, funksjonsnedsettelse og problemer med. Det er ikke nok bare å framskrive problemene. Vi må også framskrive ressursene og se hvordan brukernes egne ressurser kan tas i bruk. Ikke minst gjelder dette de nye generasjoner eldre som vil leve lenger og møte alderdommen med bedre økonomi, høyere utdanning, bedre helse og helt andre materielle forhold enn noen generasjon før dem. En 80-åring i 2000 og en 80-åring i 2030 vil derfor ikke være det samme. Helt til det siste vil alle ha noe verdifullt å bidra med. Bedre tilrettelegging av egen bolig, bruk av velferdsteknologi, dagtilbud, utbygging av trygghetsboliger og sterkere satsing på hjemmetjenester og rehabilitering, skal bidra lokalt til å utsette behovet for heldøgns omsorgsplasser. De nærmeste årene er det sannsynligvis tallet på brukere i aldersgruppen 0-29 år som vil utfordre kommunen sterkest ressursmessig, mens den sterke veksten i aldersgruppen over 80 år først kommer om 10-15 år. Da vil også utfordringene knyttet til demens vokse tilsvarende.

En av de andre store utfordringene kommunen har, er å tilpasse skole- og barnehagestruktur til et varierende behov. Andelen tilflyttere har sterk innvirkning på behovet for tjenester innenfor oppvekstsektoren, og planlegging for et skiftende behov som kan være vanskelig å forutse, er utfordrende for tjenesteområdet.

Det arbeides kontinuerlig med rekruttering av kompetanse til kommunen. Det er stor konkurranse om kvalifisert personell innen mange yrkesgrupper, noe som medfører at disse velger arbeidsplasser etter lønn, gode bomiljø, fritidstilbud, barnehageplass og andre velferdstilbud. Det er derfor svært viktig for kommunen og private bedrifter i Hitra å være attraktiv og konkurransedyktig i arbeidsmarkedet for å kunne sikre tilflytting. Arbeidet for å beholde og rekruttere arbeidstakere i Hitra kommune må derfor fortsatt vektlegges sterkt.

5 Prioriterte planoppgaver i kommunestyreperioden

En vesentlig oppgave i kommende periode er å sikre sammenhengen i planverket i kommunen, slik at koplingene mellom krav til drift, forutsetninger, økonomi og prioriteringer kommer tydelig frem. På bakgrunn av dette inkluderes sektorenes delplaner i økonomiplan.

Plankapasiteten innenfor plan- og bygningsområdet er i dag innrettet mot plansaksbehandling – dvs. at kommunen mottar og behandler planforslag som utarbeides av private. Kommunen har i dag liten kapasitet til selv å utarbeide områdereguleringer, temaplaner og kommunale detaljreguleringer.

Ut fra tilgjengelig kapasitet prioriteres følgende planer og utredninger.

ST= sektor/ temaplan:

Plan innenfor et eller flere fagområder eller sektorer i kommunen. Dette omfatter planer innenfor barnehagesektoren, skole eller helse, eks. energi- og klimaplan, pleie- og omsorgsplan.

G= Plan med geografisk avgrenset område:

Dette kan være områdeplan (større områder) eller detaljreguleringer (mindre avgrensede områder), eks. delplan for Dolmsundet

K= kommunedelplan:

Plan av overordnet karakter. Kan være både geografisk, tematisk eller gjelde en sektor. Denne plantypen har vært på ekstern høring.

Plan (og utredninger)	Plantype	Hjemlet i lov	Vedtatt fattet av og tidspunkt	Behov for rullering evt. ny (x=rullering, NY merkes relevant år, T=tas inn i kommuneplan)			
				2016	2017	2018	2019
Sektorovergrepene planer og strategier							
Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2026		PBL	Kommunestyret 2014				X
Kommuneplanens arealdel 2016-2028	G	PBL	Kommunestyret 2016	NY			
Økonomi- og handlingsplan 2017-2020	K	Kommune- lov	Kommunestyret årlig	X	X	X	X
Overordnet plan for samfunnssikkerhet/ Beredskapsplan	ST	Sivilbeskyttelsesloven §§ 14 og 15		X			
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)	Utredning	Forskrift om kommunal beredskap	Kommunestyret 2015				X
Helserelaterte planer og utredninger							
Kommunale omsorgstjenester – strategisk plan for perioden 2016-2026	STK		Kommunestyret		X		
Strategisk kompetanseplan for helse- og omsorgstjenestene	ST			X	X	X	X
Strategisk helseplan 2017-2026	ST		Kommunestyret			NY	
Barnehage- og skolerelaterte planer og utredninger							
Barnehage- og skolebruksplan	ST					X	

Kommunen som barnehagemyndighet	ST				X		
System for skolebasert vurdering	ST	Oppl.			X		
Tilstandsrapport for grunnskolen	Rapport			X	X	X	X
Næringsrelaterte planer og utredninger							
Strategisk utviklingsplan for næring med næringslivsanalyse	ST						T
Kulturrelaterte planer og utredninger							
Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2015-2019	ST					X	
Kulturminneplan						NY	
Teknisk relaterte planer og utredninger							
Hovedplan for vannforsyning	ST		Kommunestyret	X			
Hovedplan for avløp	ST				X		
Hovedplan for veg						X	
Forvaltningsplan for vann, EUs vanndirektiv	ST			X			
Trafikksikkerhetsplan med handlingsdel	ST			X	X	X	X
Energi og klimaplan med handlingsdel	STK		Kommunestyret	X	X	X	X
Utredning av kommunal bygningsmasse	Utredning				X		
Arealrelaterte planer og utredninger							
Reguleringsplan for Fillan Sentrum	G	PBL	Kommunestyret		X		
Stedsanalyse Fillan	Utredning	PBL	Kommunestyret	X			
Andre planer og utredninger							
Boligpolitisk plan med handlingsprogram	STK		Kommunestyret			NY	
Strategisk IKT-plan					NY		
Arkivplan					NY		
Overordnet strategisk kompetanseplan og plan for rekruttering					X		

Figur 10 Prioriterte planoppgaver i kommunestyreperioden